

Discursul

Președintelui României, domnul Klaus Iohannis, susținut în cadrul evenimentului "Magna Carta, fundamentul statului de drept britanic, cu o istorie de 800 de ani", desfășurat la Biblioteca Centrală Universitară "Carol I" din București

"Stimate domnule Ambasador,

Stimați invitați, membri ai Inner Temple,

Domnule Președinte al Camerei Deputaților,

Domnule Președinte al Curții Constituționale,

Domnule Procuror General,

Doamnă Judecător al Curții Europene a Drepturilor Omului,

Doamnelor și domnilor miniștri și secretari de stat,

Excelențele Voastre doamnelor și domnilor ambasadori, reprezentanți ai corpului diplomatic,

Doamnelor și domnilor,

Îmi face o deosebită plăcere să mă aflu astăzi aici, la o conferință prilejuită de aniversarea a 800 de ani de la semnarea Magna Carta. Vă mulțumesc pentru invitație și felicit organizatorii pentru modul cu totul aparte în care marchează acest eveniment și în România.

Magna Carta face parte din acea categorie de documente care au avut un rol covârșitor în istoria omenirii. Este primul act constituțional cu o valoare excepțională, un document istoric simbol al patrimoniului juridic internațional, al statului de drept, al libertăților și drepturilor individuale de care ne bucurăm cu toții astăzi. Magna Carta a fost o sursă de inspirație pentru antrenarea statelor în asumarea, în baza unor legi scrise, a respectării drepturilor omului. Principiile enunțate în acest document se găsesc în Bill of Rights, în Constituția Statelor Unite ale Americii, în Declarația Universală a Drepturilor Omului, precum și în declarațiile ulterioare cu privire la apărarea acestora. Magna Carta a marcat în istorie schimbarea de curs de la o mentalitate în care cuvintele și jurămintele aveau o valoare simbolică la un angajament și la asumarea unor responsabilități față de un set de valori.

Dar de ce ne aplecăm totuși cu atât de multă atenție și interes asupra unui act scris acum opt secole? Carta este un document fundamental, în special prin indicațiile și implicațiile sale, în materie de stat de drept, de libertăți și drepturi ale omului și prin promovarea unui set de valori devenit universal, precum egalitatea în fața legilor, indiferent de statut.

Doamnelor și domnilor,

Magna Carta este astăzi privită ca fundament al libertății și al democrației. La atâtea secole după semnarea sa, democrația are de înfruntat alte pericole și provocări, mai bine ascunse

sub aparențe, dar care nu trebuie subestimate. Populismul, electoralismul, goana după imagine și înlocuirea acțiunii de substanță cu propaganda sunt printre cele mai nocive. Iar România ultimilor ani nu fost deloc lipsită de aceste tentații. Politica făcută de dragul câștigului electoral imediat și cu gândul doar la beneficiile de imagine, măsurile nefundamentate luate în prag de alegeri în speranța câtorva voturi în plus, promisiunile fără acoperire în scopul manipulării, propaganda goală de conținut fac democrația fragilă. Toate acestea o îndepărtează de menirea sa - reprezentarea cetățenilor și guvernarea în serviciul lor.

De cealaltă parte, ce face astăzi o democrație puternică este participarea cetățenilor, comportamentul responsabil al actorilor politici și soliditatea instituțiilor și mecanismelor democratice.

Participarea nu poate fi separată de garantarea dreptului la vot. Avem o guvernare care s-a dovedit incapabilă să asigure condițiile necesare pentru exercitarea acestuia de către toți cetățenii în țară și în străinătate. Absența unei legi a votului prin corespondență ar fi în continuare o piedică în a garanta tuturor cetățenilor români, oriunde s-ar afla ei, dreptul la vot.

Așa cum am mai afirmat, sper că există înțelepciunea la nivelul tuturor partidelor pentru a schimba cât mai repede această stare de fapt și de a finaliza acest proiect și, în acest context, pot să spun că sunt foarte bucuros că astăzi Senatul a votat proiectul legii și sper în continuare ca partidele să-și mențină acest entuziasm pentru Legea votului prin corespondență și, poate, săptămâna viitoare deja să fim în posesia unei astfel de legi.

Pe de altă parte, ne aflăm în perioada imediat premergătoare construirii bugetului. Îmi doresc ca el să fie rezultatul unei viziuni, al asumării unor obiective în interesul întregii societăți și al respectării angajamentelor luate de întreaga clasă politică, nu al unor calcule electoraliste sau interese partizane. Practica direcționării de resurse de la bugetul statului pentru a influența procesul electoral nu are ce căuta într-o democrație puternică. Renunțarea la un asemenea mod de lucru ar fi tocmai expresia unui comportament responsabil.

În fine, consolidarea statului de drept și întărirea mecanismelor democratice reprezintă o prioritate a mandatului meu. Statul de drept înseamnă că nimeni nu este mai presus de lege. Iar când spunem "nimeni", aceasta înseamnă de fapt nicio putere a statului și nicio persoană, indiferent de demnitatea publică în care se află într-un moment sau altul.

În calitate de Președinte al României, mi-am asumat rolul de a fi un promotor și garant al statului de drept. Cred că acțiunile mele, în acest aproape prim an de mandat, vorbesc de la sine despre modul în care am susținut pe deplin domnia legii și funcționarea justiției. Justiția din România a parcurs un proces de schimbare, care a făcut ca întreg sistemul să devină unul eficient, modern și performant. Aceste demersuri trebuie continuate. Un sistem judiciar independent, integru și imparțial, în care drepturile omului sunt respectate pe deplin, este unul din pilonii de bază ai unui stat democratic.

Justiția contribuie la însănătoșirea societății prin combaterea unor fenomene grave care stagnează evoluția comunității, de tipul corupției, precum și la reechilibrarea raporturilor juridice de drept privat, indiferent de natura lor. La intrarea în profesie, magistrații, judecătorii și procurorii jură să respecte Constituția și legile țării, drepturile și libertățile cetățenilor. În acest mod, se subliniază o dată în plus supremația Constituției.

Eforturile de până acum pentru întărirea mecanismelor democratice trebuie continuate și prin creșterea calității actului legislativ. De altfel, "rule of law" presupune calitate, transparență și corectitudine în adoptarea actelor normative. Vreau să reafirm aici faptul că România are nevoie de legi clare, coerente și durabile, că o democrație solidă nu îți permite schimbări de legislație de pe o zi pe alta și nici artificii procedurale de tipul comasării mai multor acte normative, fără nicio legătură între ele, într-o singură ordonanță de urgență. În același timp cu schimbarea practicilor în materie de legiferare trebuie să existe și o schimbare a atitudinii fiecăruia dintre noi, prin respingerea oricăror tentative de încălcare a legii. Locul, parcursul și viitorul României pot fi garantate prin asigurarea domniei legii.

Doamnelor și domnilor,

Sunteți aici, prezenți la această manifestare, oameni cu experiență și prestigiu profesional, dar și tineri cu angajament pentru principiile democrației și statului de drept. Suntem într-un moment potrivit pentru a redescoperi tradițiile democratice sănătoase și latura etică a politicii. Marea Britanie a fost de-a lungul anilor un model de dialog democratic, de eleganță a bătăliei politice. Nimeni n-a spus vreodată că democrația este comodă. Ea presupune să respecti regulile, chiar și atunci când nu-ți plac, să accepți critica și opiniile diferite, chiar sau mai ales atunci când crezi că ai dreptate, să fii dispus să răspunzi public pentru reușite și, mai ales, pentru nereușite.

Pentru România urmează un nou an electoral. Clasa noastră politică va da în 2016 un examen al maturizării. Liderii politici, partidele, candidații vor avea ocazia să demonstreze că au înțeles lecțiile trecutului, că fac o opțiune definitivă pentru "rule of law" și că pot păstra decența și principialitatea chiar în interiorul unei aprige bătălie electorale.

În final, vreau să reafirm convingerea că România dispune de toate resursele necesare pentru consolidarea democrației și întărirea statului de drept, în care prevalează principiul domniei legii. Avem datoria să continuăm măsurile necesare pentru ca justiția să funcționeze, instituțiile să devină pe deplin eficiente, puternice și credibile, iar cetățenii să se simtă apărați, respectați și în siguranță.

Vă mulțumesc și vă doresc mult succes!"

Departamentul Comunicare Publică

19 Octombrie 2015